Lietas Nr. C12207115
Lietas arhīva Nr. C-2071-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Daugavpilī, 2015.gada 10.decembrī

Daugavpils tiesas tiesnese I.Baiko
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 30.jūnijā tiesā saņemts prasītājas /pers. A/ prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka bērns /pers. C/ (personas kods /personas kods/) atrodas prasītājas apgādībā un audzināšana (uz bāriņtiesas lēmuma pamata). Atbildētājs atteicās labprātīgi sniegt līdzekļus bērna uzturēšanai. Ņemot vērā Civillikuma 179.pantu Prasītāja lūdz piedzīt no Atbildētāja līdzekļus bērna uzturēšanai 30% apmērā no Latvijas Republikas Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadībai.

Prasības pieteikumam pievienots Daugavpils pilsētas bāriņtiesas 2009.gada 6.maija lēmums Nr.1-6/291, no kura izriet, ka prasītāja iecelta par bērna /pers. C/ aizbildni (lietas 11.lapa).

Prasības pieteikumam pievienota 2015.gada 30.jūnija VSAA Daugavpils reģionālās nodaļas izziņa Nr.15/1416668 par izmaksām /pers. A/ (lietas 10.lapa), no kuras izriet, ka /pers. A/ saņēmusī pakalpojumus: no 12.2014. līdz 06.2015. pavisam kopā EUR 4004 (ģimenes valsts pabalstu, piemaksu pie ģimenes valsts pabalsta, atlīdzību par aizbildņa pienākumu pildīšanu, bērna invalīda kopšanas pabalstu, pabalstu aizbildnim par bērna uzturēšanu) un 2015.gada 30.jūnija VSAA Daugavpils reģionālās nodaļas izziņa Nr.15/1416646 (lietas 9.lapa), no kuras izriet, ka /pers. A/ iemaksas no 12.2014. līdz 05.2015. sastādīja EUR 4435,77 pirms nodokļu atskatīšanas.

Izpildot Civilprocesa likuma 250.^{21} un 250.^{22} panta prasības, atbildētājam 2015.gada 13.jūlijā nosūtīts prasības pieteikuma eksemplārs un paskaidrojuma veidlapa, nosakot rakstveida paskaidrojumu iesniegšanas termiņu 30 dienas no nosūtīšanas.

Atbildētājs līdz lietas izskatīšanas dienai nav iesniedzis tiesai paskaidrojumu par prasību. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.$^{2\,1}$ panta otro daļu, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu iztiesāt lietu tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko pusēm ir paziņots 2015.gada 15.oktobrī nosūtot viņām paziņojumu par lietas izskatīšanas datumu.

Motīvu daļa

Tiesa, iepazinusies ar maza apmēra prasībā izklāstītajiem apstākļiem, pārbaudījusi un novērtējusi iesniegtos pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem. No Civillikuma 179.panta satura izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs saistīts ar vecāku spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokli.

No lietā esošās dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopijas izriet, ka /pers. C/ dzimis /datums/un viņa vecāki ir tēvs /pers. B/ un māte /pers. F/ (dzim. /uzvārds/) (lietas 6.lapa).

No lietas materiāliem izriet, ka bērns dzīvo kopā ar Prasītāju (lietas 7.,8.lapa), līdz ar to, Atbildētājam ir jārūpējas par bērna uzturēšanu.

Atbildētājs tiesai nav sniedzis dokumentus, kas apliecina viņas mantisko stāvokli.

Tiesa uzskata, ka neviens nav tiesīgs atbrīvot vecākus no viņu pienākuma rūpēties par savu bērnu uzturu un ka vecākiem darbaspējas vecumā ir jāizmanto visas iespējas strādāt, lai izpildītu savu pienākumu un savu materiālo vajadzību apmierināšana ir jāsamēro ar bērna ikdienas vajadzībām.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1. un 2.2.punktu, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus šādā apmērā: katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā no MK noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet vecumā no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi", kas stājās spēkā ar 2014.gada 1.janvāri, 2.punktā ir noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 320 *euro*. Savukārt Latvijas Republikas Ministru kabineta 2014.gada 2.decembra noteikumu Nr.734 „Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi"" 2.punktā noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros no 2015.gada 1.janvāra ir 360 *euro*.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas Atbildētājam ir jānodrošina nepilngadīga bērna uzturam no 7 gadu vecuma ar 2015.gada 1.janvāri ir EUR 108 mēnesī.

Nosakot piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesa ņem vērā to, ka Prasītāja ir lūgusi piedzīt minimālo, Ministru kabineta noteikto, uzturlīdzekļu apmēru. Sniegt uzturlīdzekļus šādā minimālā apmērā ir Atbildētājas beznosacījuma pienākums un nav pat apspriežams saistībā ar viņas materiālo stāvokli. Ņemot vērā to, ka Prasītāja vēlas piedzīt uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tiesa, vadoties pēc Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par ģimenes tiesību normu piemērošanu" paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērna uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Bez tam, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības

celšanas brīdi.

Ņemot vērā iepriekš minēto, to, ka Atbildētājs ir darba spējīga vecumā un likums nosaka atbildētājam pienākumu piedalīties bērna uzturēšanā, tiesa uzskata par pamatotu piedzīt no /pers. B/ likumā noteikto minimālo uzturlīdzekļu summu EUR 108 apmērā dēla /pers. C/ uzturam, bet mainoties minimālai mēneša darba algai, ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ik mēnesi.

Uzturlīdzekļi piespriežami no brīža, kad prasība celta tiesā, t.i., no 2015.gada 30.jūnija, piedziņu turpinot līdz bērna pilngadībai.

Sakarā ar to, ka Ministru kabineta noteiktā minimālā mēneša darba alga var mainīties un ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs, tiesa uzskata, ka nepilngadīgā bērna interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru atbilstoši bērna vecumam.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, ir pamats noteikt, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties, jo tas ir bērna interesēs.

Bez tam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Valsts nodevas apmērs ir nosakāms atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punkta un 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunkta prasībām.

Tā kā uzturlīdzekļu kopsumma par vienu gadu ir EUR 1296 (108x12), valsts nodeva lietā ir EUR 194,40, kas piedzenama no atbildētājas valsts labā. Tāpat no atbildētāja ir piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 6,20.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta otro daļu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu, 35.panta pirmās daļas 6.punktu., 42.panta pirmo daļu, 97.pantu, 193. - 195.pantu, 204.^{1}pantu, tiesa

n o s p r i e d a

/pers. A/ maza apmērā prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, dzimuša /datums/, uzturēšanai EUR 108 (viens simts astoņi *euro*), apmērā ik mēnesi, bet mainoties minimālai mēneša darba algai, piedziņu veikt ne mazāk kā 30% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, piedziņu uzsākot no 2015.gada 30.jūnija un turpinot līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij, valsts nodevu valsts ienākumos par prasību par uzturlīdzekļu piedziņu EUR 194,40 (viens simts deviņdesmit četri *euro* un 40 centu) apmērā un ar lietas vešanu saistītos izdevumus EUR 6,20 (seši *euro* 20 centi) Tiesu administrācijas labā.

Noteikt atbildētajai termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu – 10 dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Spriedumu var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese I.Baiko